

NYT

Nr. 35 april 1998

fra DANMARKS FLYVEMUSEUM og FLYVEMUSEETS VENNER

Flyvemuseet til Helsingør

Repræsentantskabet har godkendt sammenlægning med Danmarks Tekniske Museum.

Af Hans Kofoed

Siden Mobilium i Billund måtte lukke den 31. august i fjor, har der været arbejdet intenst på at finde en mulighed for at videreføre Danmarks Flyvemuseum. Bestyrelsen havde håbet at kunne præsentere en løsning inden årsskiftet, men af forskellige årsager, bl. a. kommunalvalget, skulle det ikke gå slet så hurtigt.

Der pågår stadig forhandlinger, men den 20. marts blev der taget et vigtigt skridt mod en løsning: Danmarks Flyvemuseums repræsentantskab vedtog på et ekstraordinært møde med overvældende majoritet et forslag fra bestyrelsen om at slutte museet sammen med Danmarks Tekniske Museum og flytte samlingerne og navnet til Helsingør.

Forslaget skal naturligvis også godkendes af den anden part. Det vil blive behandlet på Danmarks Tekniske Museums repræsentantskabsmøde den 30. april.

Og mon det ikke også bliver vedtaget der?

Baggrunden

Formanden for Danmarks Flyvemuseums bestyrelse og repræsentantskab, civilingeniør Søren Jakobsen indledte sin forelæggelse af forslaget med at konstatere, at museerne i Billund havde givet millionunderskud lige siden åbningen i 1990. Heller ikke de tiltag, Mobilium havde gennemført i begyndelsen af 1997, fx relanceringen af bilsamlingen (den franske by), havde formået at tiltrække publikum i tilstrækkeligt omfang.

Året var ellers begyndt med pæn fremgang, men sommeren, hvor hovedparten af de besøgende kommer, havde været katastrofalt dårlig. Den 15. august havde Mobiliums bestyrelse derfor besluttet at lukke pr. 1. september, mens man endnu kunne svare enhver sit.

15 forslag

Flyvemuseets bestyrelse havde overvejet at lade Flyvemuseet fortsætte alene, under forudsætning af at bygningen blev stillet vederlagsfrit til rådighed. Det lykkedes dog ikke at få tilsagn herom.

I forbindelse med lukningen modtog flyvemuseet 15 forslag til ny beliggenhed. Tre af disse blev genstand for mere indgående forhandlinger med de implicerede parter.

Ålborg?

Ålborg har et godt befolkningsgrundlag, der er masser af turister i området, en flyvestation og en lufthavn.

Man tilbyder en velbeliggende byggegrund i et flyvemiljø (lufthavnen), men ikke bygninger til at huse samlingerne. De må finansieres fra anden side, og byrådet er ikke sindet at dække et (sandsynligt) driftsunderskud.

Kastrup?

Københavns Lufthavn A/S foreslår at lægge museet i Vilhelm Lauritzens „Gamle Lufthavnsbygning“, men den er ikke særlig egnet og desuden skal den flyttes, hvilket vil koste måske 70-100 mio. kr.

Den er også for lille, men en støjafskærmning, der skal opføres i lufthavnens nordvestlige hjørne, vil kunne udformes, så den indeholder lokaler for museet, men der er ikke regnet på, hvad det vil koste.

Lufthavnen, der er et delvis privatejet selskab, vil næppe kunne påtage sig garantiforpligtelser i forbindelse med driften af et sådant museum.

- eller Helsingør?

Den tredje mulighed, bestyrelsen havde set nærmere på, var en sammenslutning af Flyvemuseet med Teknisk Museum og en flytning til Helsingør.

Teknisk Museum er et etableret museum med det nødvendige administrative apparat, det er statsanerkendt og det har masser af plads (herom senere). I øvrigt har Teknisk Museum allerede en fin flysamling med bl.a. originale Ellehammer typer og de første danske marinefly.

En flytning til Helsingør er langt den billigste løsning. Den vil kunne realiseres for de

midler, Flyvemuseet allerede råder over, og den kan ske hurtigt.

Men det begynder også at haste - udstillingsbygningen i Billund skal være rømmet den 1. september i år.

Og det blev Helsingør-løsningen, repræsentantskabet gik ind for med 20 stemmer af 22 mulige. Én undlod at stemme, og én havde meldt afbud.

Navnet bevares

Når sammenslutningen af de to museer bliver en realitet, bliver det - naturligt nok - med Danmarks teknisk Museum som „det fortsættende museum“. De to museers repræsentantskaber sammenlægges, og Teknisk Museums bestyrelse udvides med formanden for Flyvemuseets Venner og to medlemmer, valgt af og blandt repræsentantskabets flyvemuseumsfraktion (repræsentanter udpeget af foreninger m.v. med tilknytning til flyvning, luftfart og rumfart).

Flyvemuseet vil altså fremover i juridisk henseende være en integreret del af Teknisk Museum, men navnet Danmarks Flyvemuseum bevares som betegnelse for de forenede flysamlinger.

Og det lader sig nemt praktisere, for flyveafdelingen placeres for sig selv i den sydvestlige del af Helsingør, lige ved Kongevejen.

Her har Teknisk Museum for et par år siden købt en „ejerlejlighed“ i en enorm jernbetonbygning, der i sin tid rummede Helsingør Værfts jernstøberi. Museet råder over et gulvareal på ca. 8.000 kvadratmeter (Flyvemuseets udstillingsbygning i Billund er på ca. 2.500) og rumhøjden svarer til et femetages hus.

„Lejligheden“ er opdelt i tre haller. Den mindste (på knap 1.000 kvadratmeter) tænkes anvendt som depot, de to store (3.000 og 4.000 kvadratmeter) til udstilling af fly, motorer, modeller m.v. Det store grove fabriksinteriør bevares, og hallerne kommer til at bære præg af hangar på en helt anden måde end tilfældet var i Billund.

Inde i midterhallen opføres der langs den ene væg en let bygning, som man kender det fra mange hangarer. Den skal rumme cafete-

ria, skoletjeneste, bibliotek m.v. og bliver nok opført i flere tempi, efterhånden som man får råd til det.

Ingen udendørs fly

I Billund havde Danmarks Flyvemuseum en større samling fly parkeret i det fri. Ganske vist kun i sommermånederne, men flyene havde ikke godt af al den friske luft (Billund ligger som bekendt ikke i Arizona). Derfor bliver der ikke udendørs udstilling af fly i Helsingør - det egner det danske klima sig afgjort ikke til.

Blandt de fly, der var udstillet i Billund, var en del indlånte fra Tøjhusmuseet, Flyvevåbnets historiske Samling og private, og det var i skrivende stund ikke afklaret, om de skal med til Helsingør eller de skal returneres til ejerne.

Det er derfor ikke muligt at sige hvilke fly, der vil blive udstillet i det nye Danmarks Flyvemuseum bortset fra Flyvevåbnets Catalina L-861 - den står der allerede!

Hvornår det nye flyvemuseum åbner, kan ikke siges på nuværende tidspunkt. Man håber i løbet af forsommeren at få så mange fly til Helsingør, at portene kan slås op til en midlertidig udstilling en gang i skoleferien.

Det er dog også muligt, at man venter med at åbne til man er helt færdig med opstillingen og indretningen, og det bliver i så fald nok først til foråret.

Hvad med Billund?

Om hvad sker der så med Flyvemuseets bygninger i Billund? Udstilingsbygningen er sammen med det øvrige Mobiliumkompleks (Falck-museet, Bilmuseet) overtaget af Lego, men hvad de fremover skal bruges til, er ikke offentliggjort. Legoland Space Center har været nævnt.

Flyvemuseets deponeringshangar i Billund Lufthavn opretholdes indtil videre, for det er ikke hensigtsmæssigt at flytte alt til Helsingør i én operation. I første omgang „nøjes“ man med at flytte de fly og andre effekter, der skal udstilles.

Værkstedet bevares også. Det skal fortsat danne basis for det restaureringsarbejde, der udføres af frivillige jyder, og som forhåbentlig fortsætter - der er adskillige fly i depotet, som trænger til en kærlig hånd.

På lidt længere sigt vil man dog nok søge at skaffe andre lokaler til restaureringsgrupperne og afhænde hangaren. Provenuet ved salget kan så anvendes til udbygning af depotet i Helsingør.

Men det bliver næppe i dette årtusind!

*Flyvemuseets nye hjem i Helsingør.
Foto: FOTO-magasinet, Hellerup*

Generalforsamling i Flyvemuseets Venner

Herved indkaldes til ordinær generalforsamling i foreningen Flyvemuseets Venner *tirsdag den 19. maj 1998 kl. 1600* på Nordisk Flyforsikringsgruppes kontor, Vester Farimagsgade 7 i København med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning om virksomheden.
3. Fremlæggelse af årsregnskabet til godkendelse samt meddelelse af decharge til bestyrelsen.
4. Behandling af indkomne forslag.
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer og to revisorer, heraf en statsautoriseret.
6. Fastsættelse af kontingent.
7. Eventuelt.

Forslag, der tilsigter en generalforsamlingsbeslutning, må være formanden, direktør Christian R. Hunderup, Slotsvej 49A, 2920 Charlottenlund, i hænde senest den 29. april.

Flyvemuseets bestyrelse

På det ordinære repræsentantskabsmøde den 27. maj 1997 i Billund genvalgte civilingeniør Gunner Larsen og afdelingschef Johs. Lyng til bestyrelsen og nyvalgte luftfartsdirektør Val Eggers, idet generalløjtnant B.V. Larsen ikke modtog genvalg.

Da Val Eggers kort efter tiltrådte en stilling i Eurocontrol og opholder sig meget i udlandet, er suppleanten, luftkaptajn Hans O. Hollen, indtrådt i bestyrelsen i hans sted.

Kontingentet

Sammen med dette nummer følger til medlemmerne af Flyvemuseets Venner et giroindbetalingskort vedr. kontingentet for 1998, der fortsat er 150 kr., for pensionister 100 kr., men større beløb modtages gerne.

Betaler man 1.000 kr. eller derover, kan man blive man *livsvarigt* medlem.

Deres indbetaling imødeses snarest belejligt. Den støtte, der kanaliseres gennem „vennerne“, er fortsat af vital betydning for Danmarks Flyvemuseum.

Dansk militærflyvning 1912-1940

Det meste af det, der er skrevet om dansk flyvnings historie, koncentrerer sig om hvem, hvad, hvor og hvornår.

„De danske militære flyverstyrkers udvikling 1910-1940“ (358 sider, 250,00 kr. indb.), som Flyvemuseets første direktør, major Paul E. Ancker (POL) for nylig har udsendt på Odense Universitetsforlag, kommer i nok så høj grad ind på *hvorfor*.

POL er videnskabeligt uddannet historiker (cand. phil.) og det præger bogen. Teksten er uhyre grundig og veldokumenteret med mange citater fra officielle skrivelser, men der er ingen anekdoter og muntre historier.

Pladsen i dette beskedne blad tillader ikke en nærmere omtale af dette „ultimative værk om dansk militærflyvnings første år“, som Berlingske Tidende skrev om bogen. Vi henviser til Flyv's martsnummer, der bringer en særdeles grundig anmeldelse, skrevet af chefen for Flyvevåbnets Bibliotek, oberstløjtnant H.A. Schrøder.

POL skriver nu på en fortsættelse i to bind, et om genopbygningen af de militære flyverstyrker 1945-50 og et om Flyvevåbnets første år.

DANMARKS FLYVEMUSEUM

Formand: civilingeniør Søren Jakobsen,
Bygaden 70, 4682 Tureby.
Tlf. 53 68 35 23.

FLYVEMUSEETS VENNER

Formand: direktør Chr. R. Hunderup,
Slotsvej 49A, 2920 Charlottenlund.
Tlf. 39 64 06 14.

Kasserer: Grethe Schultz,
Lindevang 16, 2660 Brøndby Strand.
Tlf. 43 73 11 81. Giro 1 08 50 93.

Redaktør af NYT:

Hans Koføed, Skt. Markus Allé 13^d,
1922 Frederiksberg C.
Tlf. 35 37 32 56.